

Suunnitelma kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen sekä turvaamistoimenpiteiden järjestämiseksi

Koulun aikuisilla on velvollisuus keskustellen ohjata ja neuvoa oppilaita koulun arjessa sekä puuttua epäkohtiin. Tilanteen niin vaatiessa, käytetään kasvatuksellisia toimia ja/tai kurinpitokeinoja sekä turvaamistoimenpiteitä.

Rehtori vastaa kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimenpiteiden järjestämisen kokonaisuudesta. Rehtori vastaa siitä, että koulun kasvatus- ja opetushenkilöstö sekä oppilaat tietävät Harjavallan kaupungin ja oman koulunsa. Oppilaita osallistetaan toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointiin esimerkiksi oppilaskuntien toiminnan kautta. Kasvatuksellisia toimia, kurinpitokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä käytettäessä opettajan tai rehtorin vastuulla on huolehtia, että tilanteeseen johtanut tapahtuma on selvitetty ja asianosaisia on kuultu. Niitä käytettäessä edetään tilanteesta riippuen lievemmästä ankarampaan.

Määräaikaisesta erottamisesta ja kirjallisesta varoituksesta tehdään päätös, muiden kurinpitokeinojen sekä kasvatuksellisten toimien ja turvaamistoimenpiteiden käyttö kirjataan Wilmaan joko lomakkeelle tai tuntimerkintänä. Wilmaan lomakkeelle tai tuntimerkintöinä kirjatuihin tiedoista saadaan seuranta- ja arviointitietoa toimenpiteiden käytöstä ja tätä tietoa käsitellään säännöllisesti. Koulun tulee säännöllisesti, vähintään lukuvuosittain, arvioida näiden käyttöä, kehittymistä ja vaikuttavuutta. Harjavallan kaupunki seuraa kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimenpiteiden käyttämistä ja kehittymistä Wilmaan täytettyjen tietojen avulla.

Kasvatuksellisia toimia, kurinpitokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä käytettäessä on usein suositeltavaa keskustella asiasta huoltajien kanssa, silloinkin kun laki ei sitä edellytä.

Kasvatuksellisia toimia ovat kasvatuskeskustelu ja siivousvelvoite.

Kasvatuskeskustelu

Opettaja tai rehtori voi määrätä kasvatuskeskusteluun oppilaan, joka

- häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestyssääntöjä tai
- menettelee vilpillisesti tai
- kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti.

Kasvatuskeskustelu voi kestää enintään kaksi tuntia. Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella. Oppilas ei saa olla pois opetuksesta. Keskustelun yhteydessä oppilaalta voidaan pyytää kirjallinen selvitys tapahtuneesta.

Kasvatuskeskustelun järjestämisestä ilmoitetaan huoltajalle ja hänelle tarjotaan mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi.

Kasvatuskeskusteluun voivat oppilaan ja opettajan tai rehtorin lisäksi osallistua ne koulun henkilökuntaan kuuluvat, jotka osallistuvat oppilaan opetukseen tai oppilashuoltoon.

Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmassa olevalle kasvatuskeskustelu-lomakkeelle.

Siivousvelvoite

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan enintään kahdeksi tunniksi puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun

omaisuuden tai tilan. Opettaja tai rehtori valvoo tehtävän suorittamista. Tehtävä ei saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle. Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä muista lainmukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä. Siivousveloitteen määräämisestä tehdään Wilma-merkintä.

Kurinpitokeinoja ovat oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään työpäivän päätyttyä, jälki-istunto, kirjallinen varoitus sekä määräaikainen erottaminen

Oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään työpäivän päätyttyä

Opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään. Oppilaan määräämisestä tekemään kotitehtäviään on ilmoitettava oppilaan huoltajalle Wilma-merkinnällä.

Jälki-istunto

Opettaja tai rehtori voi määrätä oppilaan jälki-istuntoon. Jälki-istunnosta ilmoitetaan etukäteen huoltajalle. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Jälki-istunnossa voidaan myös istua hiljaa. Jälki-istuntoa ei voi muuttaa työrangeistukseksi. Oppilas voidaan kuitenkin määrätä osallistumaan sellaisiin tehtäviin, jotka tukevat hänen jälki-istuntonsa aiheuttaneen toiminnan toistumisen tai jatkumisen estämiseksi tarkoitettuja kasvatuksellisia tavoitteita. Tällainen toiminta voi olla esimerkiksi avustamista yhteisen toiminnan järjestämisessä. Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta. Jälki-istuntoa valvoo opettaja tai rehtori. Jälki-istunto kirjataan Wilmassa olevalle jälki-istunto-lomakkeelle.

Kirjallinen varoitus

Kirjallinen varoitus on kurinpitotoimi ja siitä tehdään rehtorin päätös oppilashallintojärjestelmässä.

Oppilaan erottaminen määräajaksi

Oppilaan erottaminen määräajaksi on kurinpitotoimi, josta sivistyslautakunta tekee päätöksen. Päätöksen voi tehdä enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaista erottamista koskevaa päätöstä ei voida pääsääntöisesti panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen. Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta päätetään. Määräaikaisesta erottamisesta ilmoitetaan sosiaalihuollon viranomaisille, jotka osallistuvat asian valmisteluun. Sosiaalihuollon viranomainen voi osallistua oman harkintansa mukaan asian käsittelyyn sivistyslautakunnassa. Rehtori vastaa oppilaan erottamiseen liittyvien toimenpiteiden suunnittelusta, toteuttamisesta ja toteutumisen seurannasta.

Turvaamistoimenpiteitä ovat oppilaan määrääminen poistumaan luokasta, muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta, Häiritsevän ja turvallisuutta uhkaavan oppilaan poistaminen, opetuksen

epääminen jäljellä olevan työpäivän ajaksi tai enintään seuraavan työpäivän ajaksi, esineiden tai aineiden haltuunotto ja tavaroiden tarkastaminen.

Oppilaan määrääminen poistumaan luokasta, muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta

Opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan tai tilaisuudesta. Luokasta poistamisesta ilmoitetaan huoltajalle vähintään Wilman tuntimerkinnällä. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa poistumaan määräämisen jälkeen. Rehtori tai opettaja päättää, miten valvonta järjestetään. Oppilaalle, joka on poistettu oppitunnilta tai koulun tilaisuudesta järjestetään tarvittava oppilashuolto.

Häiritsevän ja turvallisuutta uhkaavan oppilaan poistaminen

Opettajalla tai rehtorilla on oikeus poistaa luokahuoneesta tai muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata opettajan tai rehtorin poistumismääräystä. Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on yhdessä ja erikseen oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Oppilaan poistamisesta luokahuoneesta tai muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta laaditaan selvitys Wilma-lomakkeella. Lisäksi voimankäytöstä annetaan selvitys sivistysjohtajalle.

Opetuksen epääminen jäljellä olevan työpäivän ajaksi tai enintään seuraavan työpäivän ajaksi

Rehtori voi tarvittaessa evätä oppilaan osallistumisen opetukseen jäljellä olevan koulupäivän tai enintään seuraavan koulupäivän ajaksi. Opetuksen epääminen kirjataan Wilman lomakkeelle ja siitä tehdään poissaolomerkintä. Opetuksen epäämisestä ilmoitetaan oppilaan huoltajalle ja tarvittaessa sosiaalihuollon viranomaisille. Oppilasta ja huoltajaa on ohjeistettava olemaan yhteydessä opiskeluhooltoon kuuluvaan henkilöön tuen saamiseksi. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa. Valvonnasta on sovittava huoltajien kanssa.

Oppilaalle, jonka opetus on evätty, tulee tehdä kouluunpaluusuunnitelma. Suunnitelma kirjataan Wilmaan tukitoimeksi ja suunnitelmasta on käytävä ilmi koulunkäynnin tukitoimet oppilaan palatessa opiskelun pariin. Näistä on myös tiedotettava oppilasta ja huoltajia.

Esineiden tai aineiden haltuunotto

Opettajalla ja rehtorilla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen. Esineen tai aineen haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita on voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän työsuunnitelman opetukseen tai toimintaan koulussa tai koulun ulkopuolella.

Toimenpiteiden käyttö kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi suunnitellaan ja ohjeistetaan kouluissa. Esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata Wilma-lomakkeelle ja toimenpiteestä

on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian. Välttämättömien voimakeinojen käytöstä tehdään selvitys opetusyksikköön.

Tavaroiden tarkastaminen

Opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkastaa koulupäivän aikana oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. Hallussapidon ilmeisyydellä tarkoitetaan konkreettista tosiseikkaa, kuten koulun opettajan tai rehtorin omaa näköhavaintoa tai oppilaan tai toisen viranomaisen ilmoitusta. Oppilaan tavaroilla tarkoitetaan esimerkiksi laukkuja, penaaia ja erilaisia koteloita ja säilytystiloilla esimerkiksi kaappia ja pulpettia. Päällisin puolin tapahtuvalla tarkastamisella tarkoitetaan henkilön yllä olevien vaatteiden ulkopuolista käsin koettelemista. Tarkastusoikeus ei ulotu oppilaan vaatteiden ja ihon väliin kätkeytyneiden esineiden tai aineiden etsimiseen.

Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saatavilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä. Tavaroita tarkastaessa ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Toimenpiteiden käyttö tulee kouluissa suunnitella ja ohjeistaa.

Oppilaan tavaroiden tarkastaminen kirjataan Wilma-lomakkeelle ja toimenpiteestä on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.

Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

Opettajan tai rehtorin haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä.

Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos oppilaalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksien ja kaasusumuttimien sekä räjähteiden tulee luovuttaa poliisille välittömästi.

Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata kirjata Wilma-lomakkeelle.

Yhteenveto kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimenpiteiden käyttämisestä

Taulukkoa käytettäessä rinnalla tulee lukea opetussuunnitelman perusteita ja Porin kaupungin tarkennuksia, joissa on kuvattu muut toimenpiteisiin liittyvät toimintaohjeet ja -määräykset.

Kasvatuksellinen toimi, kurinpitokeino ja turvaamistoimenpide		Huoltajat ja muut tahot	Wilma-merkintä , -lomake ja/tai päätös	PoL tai asetukset
Kasvatuskeskustelu	Kasvatuksellinen toimi / ensisijainen keino puuttua epäasialliseen käytökseen	Ilmoitetaan huoltajalle, jolle tulee varata mahdollisuus osallistua.	Kirjataan Wilman lomakkeelle	PoL 35 a §
Siivousvelvoite	Kasvatuksellinen toimi	Ilmoitetaan huoltajalle.	Wilman tuntimerkintä	PoL 35 §
Oppilaan määrääminen tekemään kotitehtäviään	Kurinpitokeino	Ilmoitetaan huoltajalle Wilma-merkinnällä (=lisätietoja)	Wilman tuntimerkintä	PoL 36 § Asetus 18 §
Jälki-istunto	Kurinpitokeino	Ilmoitetaan etukäteen huoltajalle.	Kirjataan Wilman lomakkeelle	PoL 36 § Asetus 18 §
Kirjallinen varoitus	Kurinpitokeino	Huoltajia on kuultava ennen päätöstä	Rehtorin päätös Dynastyssa	PoL 36 §
Oppilaan erottaminen määrääjäksi enintään kolmeksi kuukaudeksi	Kurinpitokeino	Huoltajia on kuultava ennen päätöstä.	Sivistyslautakunnan päätös. Sosiaalihuollon viranomainen mukana asian valmistelussa sekä oman harkintansa mukaan asian käsittelyssä sivistyslautakunnassa.	PoL 36 §
Oppilaan määrääminen poistumaan luokasta, muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta	Turvaamistoimenpide	Ilmoitetaan huoltajalle (vähintään Wilma-merkinnällä).	Wilman tuntimerkintä	PoL 36 § Asetus 18 §

Opetuksen epääminen jäljellä olevan työpäivän ajaksi tai enintään seuraavan työpäivän ajaksi	Turvaamistoimenpite	Ilmoitetaan huoltajalle ja tarvittaessa tapauskohtaisen harkinnan mukaan sosiaalihuollon viranomaisille. Huoltajan kanssa on sovittava oppilaan koulun ulkopuolisesta valvonnasta.	Kirjataan Wilma-lomakkeelle ja lisäksi poissaolomerkintä.	PoL 36 §
Häiritsevän ja turvallisuutta uhkaavan oppilaan poistaminen luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta	Turvaamistoimenpite	Ilmoitettava huoltajalle.	Laaditaan selvitys Wilma-lomakkeella. Lisäksi voimankäytöstä annetaan selvitys Opetusyksikköön.	PoL 36 b §
Esineiden tai aineiden haltuunotto	Turvaamistoimenpite	Ilmoitettava oppilaan huoltajalle.	Kirjataan Wilma-lomakkeelle. Välttämättömien voimakeinojen käytöstä tehdään selvitys opetusyksikköön.	PoL 36 d §
Tavaroiden tarkastaminen	Turvaamistoimenpite	Ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.	Kirjataan Wilma-lomakkeelle	PoL 36 e §
Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen huoltajalle tai poliisille ja hävittäminen	-	Ilmoitetaan huoltajalle.	Kirjataan Wilma-lomakkeelle	PoL 36 g §